

**El Regiment Pirinenc núm. 1 de Catalunya, incorporà un bon nombre d'esportistes mataronins de la Unió Excursionista de Catalunya i atletes del Laietània i de l'Iris.
Joan Ballescà i Prat, un dels voluntaris, ho recorda tot seguit.**

EL REGIMENT PIRINENC NÚM. 1 DE CATALUNYA

Aquell estiu de 1936 tota la meva il·lusió i la de la majoria dels esportistes estava centrada en les Olimpíades Populars que, en contraposició amb els Jocs Olímpics de Berlín a major honra i glòria de Hitler, s'havien de celebrar a Barcelona. En elles, a més d'esportistes de diverses nacions, hi participarien també seleccions de ciutats, entre elles Mataró, i jo era un integrant de la selecció mataronina d'atletisme. Quan el matí del 19 de juliol sentírem les canonades que venien de Barcelona, vam creure que assenyalaven l'inici de les Olimpíades Populars. Anàvem ben errats d'osques !.

El que passà aquell dia, i sobretot els mesos que seguiren, és malauradament prou sabut. Molts havíem cregut, il·lusos, que aixafats els sediciosos a Barcelona la revolta militar no duraria i que aviat la vida reprendria el seu curs normal. Veient, i sofrint, el que succeïa, estàvem decebuts, desorientats, astorats, sense poder acabar d'entendre-hi res. Semblava talment com si l'aixecament militar hagués premut el detonador, fent esclatar l'odi i el sentiment de venjança de les capes socials més marginades i més incultes de la societat que assolaven les nostres contrades. Però aïllats, què podíem fer per aturar aquesta disbauxa, aquesta bogeria sagnant? Perquè si nosaltres, la majoria de classe mitjana, nacionalistes catalans i, molts, catòlics, no podíem acceptar resignadament la bandera vermell-negre de

la FAI, tampoc no podíem, malgrat el que passava, aixoplugar-nos sota la bandera negre-vermell-negre de Falange —que on dominava també assassinava els seus contraris— ni de la *rojo-gualda* dels militars facciosos que volien enderrocar la República i, amb ells, l'Estatut de Catalunya. Foren uns mesos espantosos durant els quals ens debatíem en un infern de dubtes, de vergonya i, per què no confessar-ho, amb un sentiment de culpabilitat.

No fou fins a finals d'octubre que arribà l'oportunitat de poder fer quelcom de profitós per al que volíem. El govern de la Generalitat adonant-se, per fi!, de la necessitat de comptar amb una força militar pròpia amb la qual poder confiar per acabar amb els excessos de tota mena que infestaven Catalunya, especialment les comarques frontereres, féu una crida als excursionistes i als muntanyencs, homes físicament i moralment preparats per al que d'ells s'esperava, perquè ingressessin al Regiment Pirinenc núm. 1 de Catalunya, popularment anomenat Milícies Alpines. L'adhesió i la resposta dels muntanyencs fou entusiasta, i d'aquesta manera la Generalitat comptà amb una força que contribuí a netejar la Cerdanya dels *incontrolats* del cacic *Faiero*, el tristament famós per les seves atrocitats *Cojo de Málaga*, defensà amb èxit el palau de la Generalitat durant els Fets de Maig de 1937 i, al front dels Pirineus Aragonesos posà molt alt el nom de

Catalunya fins que, en crear el govern central espanyol l'*Ejército Popular*, el regiment fou dissolt i els seus homes inclosos en la 72a. Brigada Mixta de Xoc, sota comandaments comunistes.

Així acabà el Regiment Pirinenc núm. 1 de Catalunya, l'única força militar a la guerra d'Espanya depenent directament del govern català —no teníem altra bandera que la de les qua-

tre barres— que, malgrat els requeriments, cap de caràcter crematístic, que se li ha fet, mai la Generalitat actual no ha volgut ni reconèixer ni tan sols recordar que hagi existit.

Per què?

Joan Ballejà i Prat
del Regiment Pirinenc núm. 1 de Catalunya

Grup de voluntaris mataronins al terrat de la caserna del carrer de Balmes, Barcelona (novembre 1936).

Per fileres, d'esquerra a dreta: Josep Auladell, Josep Bardia, Josep Jané.

Josep Ibern, Josep Pardàs, Joan Ballejà, Jaume Xivillé, Ramon Pla, Joan Sala, (x.x.)
(Santana), Domènech, (Camí), Grau Cot, Llibert Comte.

Jaume Llopart, Santiago Leonart, Joan Prat.

Els voluntaris entre parèntesi no eren mataronins.